

SØNDAG D. 4. JANUAR 2009. Nytårgudstjeneste

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Jakobs brev kap. 1 v. 17.

Gammeltestamentlig læsning: Salme 85 v. 2-14

PRÆDIKENTEKST: JOHANNESVANGELIET KAP. 21 V. 15-19.

Efter at vi i en god uges tid har fejret, at Guds Søn kom til vor verden og blev menneske blandt os mennesker - at Guds rige er plantet på denne jord, og at det stadig gror - så går vi nu rundt i denne tid og ønsker hinanden "Godt nytår!"

Selv om det måske ofte blot bliver til lidt vanemæssige ord, der smutter over læben, så er det jo et smukt ønske - et godt nyt år.

Hvad er så et godt nyt år? Det vil vi nok kunne få rigtig mange forskellige svar på, alt efter, hvem vi spørger. Men lad os her slå fast, at hver ny time, hver ny dag, hvert nyt år, der gives os af vor himmelske Far, er godt, når han giver os det.

Alle gode og fuldkomne gaver kommer ned fra oven, fra lysenes fader, hos hvem der ikke findes forandring eller skiftende skygge. (Jak. 1,17)

Et godt nyt år er således et år - en tid, som vi mennesker endnu ikke har spoleret for os selv eller hinanden.

For os er det måske let at ønske godt nyt år. For vi gør det med frisk erindring om det år, vi netop er gået ud af, og de fleste af os vil vel nok kalde det et godt år - så vi tager imod det nye med fortrøstning og glæde og siger i fortsættelse af nytårsønsket: "Tak for det gamle år."

Men rigtig mange steder i verden følges ønsket om et godt nyt år med mistro til, at ønsket overhovedet kan gå i opfyldelse. Der er krisestemning mange steder, og i krisetider er man ofte tilbøjelig til at få øje på alt det, der kan gå galt. Man kan måske slet ikke få øje på noget, der kan gå godt, selv om en krise altid har mindst to udgange: katastrofens blindgyde og nye muligheds farbare vej.

Kriser har mange former og dimensioner.

Der er steder i verden, hvor hver dag er en kamp imod døden, fordi tilværelsen blev ødelagt af tørke, borgerkrig, naturkatastrofer. Nogle steder har det varet så længe, at børn og unge ikke kender til andet. Man kan ikke fortænke de mennesker i ikke at kunne se de nye muligheds farbare vej - men så er der andre - og måske er det os - der må se dem og handle.

Der er konflikter og krige i verden. Nytåret blev skudt brutalt og blodigt ind i Gaza. Og fra alle sider lyder det til parterne: Brug ord i stedet for bomber.

Klodens klima er i krise, og det bliver spændende at se, om verdens topledere kan finde en farbar fælles vej i den sammenhæng, når den store klimakonference løber af stabelen senere i år.

Der er finanskriser i stort set hele verden, og også i lille Danmark.

Der er krise i vort kirkesamfund, Baptistkirken i Danmark. Den meget omtalte forandringsproces, som indtil nu har kostet megen tid, mange ressourcer og mange ord, er ikke bare sat på stand by, men den er aflyst. Og vor samfundsledelse, Missionsrådet, har meddelt at de i samlet trop går af til Missionsstævnet til sommer.

Jo kriserne har mange former og dimensioner.

Men hvorfor dog bore så meget i verdens mange kriser, når vi sidder lunt her i Silkeborg Baptistkirke, hvor vi med fortrøstning og glæde kan ønske hinanden et godt nyt år, og sige både

Gud og hinanden tak for året, der lige er gået?

Jo, vi nævner verdens mange kriser her, fordi vi selv er en del af den verden. Nogle af kriserne har vi selv en andel i, også selv om vi måske ikke føler kriserne personligt påtrængende. Vi melder os jo ikke ud af fællesskabet og ud af verden, fordi vi går ind ad kirkedøren.

Også på anden vis er vi i krise - i ordets oprindelige og positive betydning. Ordet "krisis" betyder dom, skelnen, valg. Og vi står ved et vejkryds, hvor vi skal skelne og vælge. Vi har de seneste år vandret en lang og til tider møjsommelig vej. Det sidste år - 2008 - har vi kunne glæde os over, at vi har haft et menighedsråd, og vi har fundet en ny - eller måske urgammel - måde at pejle fælles retning på. Det har været en fornøjelse og en velsignelse at være med i.

Men hvad skal det så bruges til?

Sidst i det gamle år blev vi udfordret til at finde et nyt mål, en ny fælles vision for vor menighed. Vi har taget hul på samtalen om en sådan vision, uden at vi endnu har kunnet formulere noget, der kan sættes på papir og holdes op som Silkeborg Baptistmenigheds vision. Jeg er heller ikke sikker på, at sådan et stykke papir er det vigtigste.

Det, vi har sagt til hinanden indtil nu i den samtale, peger nok stadig i mange retninger. Men fælles for de retninger er, at de peger ud af huset. Og det er godt!

Vi skal så at sige ud over rampen og dele ud af den kærlighed, den glæde, den fred, den tilgivelse, det ord til opmuntring, trøst, frelse - kort sagt al den velsignelse fra Gud, som vi selv er genstand for i dette fællesskab.

Når vi ser ud over kanten af den rampe, så ser vi en verden i alverdens kriser. Det er dér, vi skal finde vor vej i det vejkryds, hvor vi står nu.

Vi melder os ikke ud af verden, når vi går ind ad kirkedøren. Tvært imod - vi melder os ind i verden, men på nye præmisser.

For da det skete, som vi lige har fejret, at Guds Søn kom til vor verden, da blev han ikke født bag forhænget til det allerhelligste i templet. Han blev født ude midt i verdens kriser. Dér blev han. Dér vandrede han. Dér talte han. Dér handlede han. Dér døde han. Dér opstod han. Dér sendte han sine disciple ud til den samme verden på de samme præmisser, som han selv var sendt på: "Ligesom Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer," sagde han til sine disciple.

Han sender os ud i den samme verden for at handle og tale i hans kærlighed. Og der er nok at tage fat på i en verden, et land, et kirkesamfund i krise.

Vi kan ikke frelse hele verden. Vi kan ikke rumme og favne alt og alle. Vi er nødt til at vælge en vej - kald det et mål, en vision for menigheden - vi står ved et vejkryds og skal finde vej.. Det skal vi bede for, og tale med hinanden om og lytte til hinanden. For det er selvsagt vigtigt, at vi finder den vej, som Jesus kalder os og sender os ad.

Og lur mig, om ikke både vor Herre og livets virkelighed overhaler os indenom, inden vi får skrevet det her fine stykke papir med overskriften "Vision for Silkeborg Baptistmenighed".

Det er vigtigt, at vi finder vor vej. Men *mindst* lige så vigtigt er det, hvordan vi vandrer ad den. For når vi går ud ad kirkedøren igen og møder hverdagen og verden, som vi så såre godt kender den, vil det ligge os snublende nær at færdes dér, tale, handle ganske på de præmisser, som vi ser, gælder i vor verden i krise. Og derved bringer vi jo intet nyt med os fra det Guds rige, der er så radikalt anderledes, som vi så det i Jesu færd, og som vi oplever det i den kærlighed, han omslutter os med i dag.

I vor verden i dag er ord som *lederskab, styring, strategi, effektivitet, relevans* vigtige ord. Og *popularitet* er jo et godt smøremiddel, når man har en sag, man gerne vil fremme. Tankegangen er så logisk og fornuftig, at den er svær at modsige. Men kernen i den tankegang er, at lille jeg eller vi ikke skal yde mere (og helst lidt mindre) end der kommer ud af den anden ende - at vi skal finde den mest omkostningslette måde at klare problemerne eller kriserne på - at vi skal komme igennem opgaven uden ridser i lakken - at vi ikke skal miste kontrollen.

Ord som *kald* eller *offer* eller *tjenersind* er fremmedord i den tankegang. Men det er den tankegang og de præmisser, der vil ligge os nærmest, når vi i det nye år skal pejle retning, finde vej og vandre ad vejen. For vi kender den tankegang og de præmisser.

Men det er den tankegang vort kirkesamfunds forandringsproces og vor samfundsledelse er kørt fast i. For de harmonerer ikke med de præmisser, Jesus har kaldet os og sendt os på.

I hans liv og færdens så vi ikke skyggen af den tankegang. Han gav sig selv - til verden, til os - ja, men først og fremmest til sin Far i Himlen - til hans vilje.

Vi er sendt på *hans* præmisser - Guds kærligheds præmisser, som vender den diametralt modsat af verdens præmisser. Det kan lyde voldsomt. For hvordan skal vi dog klare at vandre ad den vej?

Derfor kan jeg i dag ikke komme uden om den evangelietekst, jeg læste før - om Jesus og Simon Peter. Det kan godt være, at nogen synes, det er en underlig tekst at tage frem som nytårstekst. Men lige meget hvilken af de tekster, der ellers er foræret os i tekstrækken her omkring nytår, som jeg tog fat på, så er jeg landet ved denne beretning.

Simon havde fulgt Jesus helt fra starten af hans offentlige virke. Han havde hørt alt, hvad Jesus havde sagt i sine prædikener, undervisning og fortrolige samtaler. Han havde set alt, hvad Jesus havde gjort. Han havde klart bekendt over for Jesus: "Du er Kristus, den levende Guds Søn." og havde fået svaret: "Du er Peter, og på den klippe, vil jeg bygge min kirke."

På hele vandringsen med Jesus fremtræder Peter som ledere af flokken - næst efter Jesus selv. I den afgørende krise, da Jesus blev dømt til døden, fornægtede Peter ethvert kendskab til ham. Han ser ham blive korsfæstet. Han møder den opstandne, der kommer til disciplene med fred, med tilgivelse og med ordene: "Ligesom Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer. Modtag Helligånden."

Var der nogen, der kendte Jesus og vidste, hvad hans ærinde i denne verden var, så var det Simon Peter. Og var der nogen, der vidste, at hans vej må jeg følge, så var det Simon Peter.

Efter at den opstandne Jesus har mødt disciplene, kommer der et tidspunkt, hvor de føler, at nu må de se at komme videre. "Jeg tager ud at fiske," siger fisker Peter - og de andre følger med. De må videre, for Jesus har jo sendt dem, og de vælger den kendte og trygge vej, hvor de kan bevare kontrollen. Var det det, Jesus mente? Peter er virkelig i krise her.

Dér møder Jesus dem igen. Han går lige til Peter. Én gang for hver gang Peter fornægtede Jesus giver Jesus ham tilgivelsens oprejsning ved at give Peter lejlighed til at sige, at han elsker Jesus - selv om Peter kun tør sige: "Du ved, jeg har dig kær." Det er nok for Jesus, og han bekræfter igen den tjeneste, han en gang har givet Peter, den vej han en gang har stukket ud for ham: "Vær hyrde for mine får."

Derfra kommer Peter gennem krisen og vælger Jesu vej. Han ved ikke, hvor den går - men det finder han ud af skridt for skridt. Han får sig mange overraskelser undervejs og kommer nu og da også på afveje. Men præmisserne for hans vandring er i orden, så han finder vejen igen. Han havner som menighedsleder i Rom, og under kejser Neros kristenforfølgelser må han følge Jesus også i korsdøden.

Men der er mere i denne beretning om mødet mellem Jesus og Peter end blot Peters oprejsning og vej ud af krisen.

Beretningen danner afslutningen på Johannesevangeliet.

Johannes kunne have sluttet med at fortælle om sit eget sidste møde med Jesus. Men han vælger altså at slutte med Peters sidste møde med Jesus.

Hvorfor?

Fordi her er essensen af hele Jesu ærinde. Og her er forudsætningen for enhver Jesus-discipel for at finde og vandre hans vej på hans præmisser.

Han spørger ikke: Har du forstået alt, hvad jeg har sagt? Eller: Er du villig til at gå i døden for mig? Eller: Har du din ledelsesstrategi parat? Eller: Hvad er din vision?

Han spørger - enkelt og dybt: Elsker du mig?

Han spørger til Simons helt personlige relation til Jesus.

Læg mærke til, at Jesus i samtalen her ikke kalder Simon ved det navn, han ellers havde givet ham - Peter. Han kalder ham "Simon, Johannes' søn", og kræver et svar dybt fra Simons egen person og identitet.

Og således står Jesu spørgsmål, som et dybt personligt spørgsmål til enhver, der hører evangeliet og fornemmer, at den vej må jeg vandre.

Jesus spørger: "Elsker du mig?"

Det er spørgsmålet til os - til hver enkelt af os i dag - og i en tid, hvor vi sammen skal finde vej - og når vi skal vandre ad den vej.

Han nævner os hver især ved navn og spørger: "Elsker du mig?"

Ikke for at vi skal gå fra kirke med en oplevelse af privat, åndeligt navlepilleri. Men fordi han sender os med sit ord og sin kærlighed ud over rampen - ud i en verden i krise - ud ad en vej, der ikke kan vandles på verdens præmisser, men kun på hans - Guds kærligheds præmisser.

Forudsætningen for, at vi kan finde den vej og vandre den, er vor personlige relation til Jesus.

Jesus møder os i sin grænseløse kærlighed og spørger os - hver især: "Elsker du mig?"

Lad os nu sidde nogle øjeblikke helt i stilhed med hver sin tak og bøn og hver sit svar.